

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 19.09.1988, sp. zn. 5 Tz 26/88, ECLI:CZ:NS:1988:5.TZ.26.1988.1

Číslo: 9/1990

Právní věta: K vyhodnocení záznamu tachografického kotouče autobusu je zapotřebí odborných znalostí. Jestliže je nutno ze záznamů tachografického kotouče zjistit rychlost jízdy vozidla, nemůže příslušné záznamy vyhodnotit sám orgán činný v trestním řízení, a to ani tehdy, kdyby měl odborné znalosti v tomto směru.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 19.09.1988

Spisová značka: 5 Tz 26/88

Číslo rozhodnutí: 9

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dokazování, Doprava, Důkaz znalecký

Předpisy: 141/1961 Sb. § 105

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení krajského soudu v Hradci Králové z 18. 2. 1988 sp. zn. 4 To 62/88 a rozsudek okresního soudu v Havlíčkově Brodě ze 7. 1. 1988 sp. zn. 3 T 540/87. Okresnímu soudu v Havlíčkově Brodě přikázal, aby věc v potřebném rozsahu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Havlíčkově Brodě ze 7. ledna 1988 sp. zn. 3 T 540/87 byl obviněný J. Š. uznán vinným trestným činem obecného ohrožení podle § 180 odst. 1 tr. zák. proto, že dne 9. září 1987 kolem 7.00 hod. mezi Mrzkovicemi a Leštinkou, okr. Havlíčkův Brod, jako řidič autobusu ČSAD při jízdě po silnici v rozporu s ustanovením § 12 odst. 1 vyhl. č. 100/1975 Sb. nepřizpůsobil rychlost jízdy stavu a povaze vozovky, výhledovým poměrům a dalším okolnostem, které mohl předvídat, a v kilometru 143,5 narazil do nákladního automobilu stojícího před ním; při nehodě vznikla n. p. ČSAD Hradec Králové na autobusu škoda ve výši nejméně 9352 Kčs, na nákladním automobilu vznikla n. p. Silnice Hradec Králové škoda ve výši nejméně 1888,20 Kčs; řidič nákladního automobilu S. C. utrpěl krevní výron v oblasti levého čela s následným krátkým bezvědomím a pracovní neschopností trvající do 15. září 1987; zároveň byl ohrožen život a zdraví sedmdesáti cestujících v autobuse. Za to byl obviněnému uložen trest nápravného opatření v trvání šesti měsíců s desetiprocentními srážkami z odměny za práci ve prospěch státu.

Usnesením ze dne 18. února 1988 sp. zn. 4 ATo 62/88 krajský soud v Hradci Králové podle § 256 tr. ř. odvolání obviněného jako nedůvodné zamítl.

Proti tomuto usnesení podal ve prospěch obviněného generální prokurátor ČSR stížnost pro porušení zákona. V ní uvedl, že znalec z oboru dopravy - odvětví doprava městská, silniční, dospěl k závěru, že technický stav brzdové soustavy autobusu před nehodou nevykazoval závady, které by mohly být příčinou vzniku nehody; znalec však neprovedl demontáž brzdové soustavy a spokojil se pouze se zevní prohlídkou a krátkou zkušební jízdou za zcela odlišných podmínek.

Dále zjišťoval pouze maximální rychlost jízdy autobusu a neuvedl jeho rychlost minimální a neprovedl ani rozbor tachografického kotouče. Znalci nebylo uloženo zjistit též rychlost, v níž autobus do stojícího automobilu narazil, a při zjišťování výše škody znalec nepřihlédl ani k amortizaci poškozených součástí. Okresní soud proto pochybil, pokud z neúplného posudku znalce vycházel, a pochybil i tím, že dospěl k závěru, že obviněný reagoval opožděně na stojící nákladní automobil. Okresní soud rozhodl na základě nedostatečně zjištěného stavu věci, provedené důkazy vadně hodnotil a porušil tedy zákon v ustanovení § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř. v neprospěch obviněného. Krajský soud porušil zákon v ustanovení § 254 ods. 1 a § 256 tr. ř., neboť pochybení okresního soudu nezjistil, nenapravitel je a důvodně podané odvolání zamítl.

V závěru stížnosti pro porušení zákona generální prokurátor ČSR navrhl, aby Nejvyšší soud ČSR vyslovil uvedené porušení zákona, aby usnesení krajského soudu v Hradci Králové zrušil, aby zrušil i jemu předcházející rozsudek okresního soudu v Havlíčkově Brodě ze 7. ledna 1988 sp. zn. 3 T 540/87 a dále aby postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal napadené usnesení v rozsahu ustanovení § 267 odst. 1 tr. ř., přezkoumal též správnost řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Při zjišťování rychlosti jízdy autobusu před nehodou nepostupoval vyšetřovatel správně. Sám vyhodnotil záznam tachografického kotouče autobusu a znalci uložil, aby vyhodnotil, zda takto zjištěná rychlost jízdy 63 km/hod. odpovídala povaze vozovky a viditelnosti. K vyhodnocení záznamu tachografického kotouče je třeba odborných znalostí. Je-li třeba ze záznamů tachografického kotouče zjistit rychlost jízdy, nemůže vyhodnocení vyšetřovatel provést sám, a to ani tehdy, kdyby odborné znalosti v příslušném směru měl. Vyhodnocení záznamu tachografického kotouče musí být provedeno odborným vyjádřením, zpravidla organizace provozující motorové vozidlo nebo znalcem z oboru dopravy. V posuzované věci byl přibrán jako znalec JUDr. ing. J. V., kterému mělo být uloženo vyhodnotit záznam tachografického kotouče a podle něho zjistit rychlost jízdy autobusu na počátku brzdění a nárazovou rychlost.

Znalec JUDr. ing. J. V. určil rychlost jízdy autobusu na začátku reakce obviněného na základě brzdných stop nalezených ve vozovce maximálně 68 km. Zároveň uvedl, že v této rychlosti na danou dohlednou vzdálenost mohl obviněný při časně reakci před stojícím nákladním automobilem zastavit. Již bylo uvedeno, že vzhledem k obhajobě obviněného bylo třeba řádně objasnit udávanou závadu brzdového systému a v souvislosti s tím i účinnost brzd a zanechání brzdných stop. Z toho důvodu určení rychlosti jízdy na základě brzdných stop vzbuzuje pochybnosti. Nedostatkem dosavadního řízení je i to, že znalci nebylo uloženo, aby určil rychlost jízdy, která byla přiměřená vzdálenost 70 až 100 m, na kterou měl obviněný rozhled.

Okresní soud právě uvedené nedostatky nezjistil. Obhajobou obviněného o náhlém snížení brzdného účinku autobusu považoval za vyvrácenou, aniž zjistil, jaká rychlost byla daným okolnostem přiměřená. Dospěl přitom k názoru, že obviněný nehodu zavinil proto, že nepřizpůsobil rychlost okolnostem, které mohl předvídat, a dále tím, že opožděně reagoval na překážku vytvořenou nákladním automobilem. O vině tak rozhodl na základě nedostatečně zjištěného stavu věci a vadného

hodnocení provedených důkazů. V neprospěch obviněného proto porušil zákon v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř.